

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 4 D. NUTARIMO NR. 918 „DĖL ELEKTROS
ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ
PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS
SAVARANKIŠKUMO IR PATIKIMUMO STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO
IR VYRIAUSYBĖS 2004 M. LAPKRIČIO 22 D. NUTARIMO NR. 1462 „DĖL ĮGALIOJIMŲ
SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS
ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO (TAP-20-1908) (TAP-20-1909) (TAP-20-1910)**

2020-11-04 Nr. NV-3004

Vilnius

Projektų teikėjas – Energetikos ministerija

Projektų tikslas – sudaryti sąlygas tinkamai įgyvendinti Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą bei užtikrinti reikiamus veiksmus ir priemones, siekiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo didinimo.

Dabartinė situacija:

2020 m. spalio 7 d. vykusiam Vyriausybės pasitarime buvo pristatyta Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano įgyvendinimo ataskaita ir buvo pritarta Energetikos ministerijos parengtiems pasiūlymams dėl elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo didinimo. Atsižvelgiant į pateiktus pasiūlymus, Energetikos ministerija parengė atitinkamus Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimus (toliau - Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projektas) taip pat parengė Vyriausybės nutarimo „Dėl Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano patvirtinimo“ projektą (toliau - Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektas). Kartu su šiais projektais tai pat teikiamas Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ pakeitimo projektas.

Minėtais trimis projektais siekiama iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos de-sinchronizacijos nuo NVS šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS) ir sujungimo su kontinentinės Europos tinklais (toliau – KET) darbui sinchroniniu režimu, užtikrinti bei stiprinti sistemos patikimą veikimą ir atsparumą nuo trečiųjų šalių galimo poveikio, numatyti tam skirtas konkrečias priemones, kartu siekiant užtikrinti Sinchronizacijos projekto įgyvendinimą optimaliais terminais.

Projektų esmė:

➤ patikslinti Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą atsižvelgiant į tam tikrų jo dalių vėlavimo, rizikos ir kitus faktorius (LitPol Link jungties išplėtimo projektas, Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimo ir paruošimo sinchroniniam darbui su KET sistema projektas, Naujų sinchroninių kompensatorių įrengimo perdavimo tinkluose pirmojo etapo įgyvendinimas) ir aktualizuoti planą taip, kad jame numatytų priemonių ir veiksmų galutiniai įgyvendinimo terminai atitiktų dabartinę jų įgyvendinimo prognozę ir leistų vykdyti tolesnę sinchronizacijos projekto įgyvendinimo priežiūrą vadovaujantis aktualia informacija;

➤ patvirtinti Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių planą jame numatant 4 etapų priemones, skirtas stiprinti sistemos patikimą veikimą ir atsparumą nuo trečiųjų šalių galimo poveikio (iki kol bus įgyvendinta sinchronizacija su KET tinklais): 1) elektros energetikos sistemos avarinis prijungimas prie Lenkijos Respublikos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, nenumatyto atjungimo nuo IPS / UPS sistemos atveju; 2) izoliuotas Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos darbas įgalinantis sistemą veikti atskirai nuo kitų valstybių elektros energetikos sistemų; 3) izoliuotas Baltijos šalių elektros energetikos sistemų darbas atsijungimo ar neplanuoto atjungimo nuo IPS / UPS sistemos atveju; 4) nuolatinis elektros energetikos sistemos veikimas sinchroniniu režimu su KET.

➤ papildyti Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimą Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ ir pavesti Energetikos ministerijai organizuoti ir skelbti konkursą (aukcioną) įrengti naujus elektros energijos gamybos (kaupimo)

pajėgumus ir (ar) elektros energijos vartojimo efektyvumo ir paklausos valdymo priemonės (t. y. įgyvendinti 200 MW energijos kaupiklių (baterijų) projektą).

Derinimas – pastabas dėl nutarimų projektų pateikė Teisingumo ministerija, AB „Ignitis gamyba“, LITGRID AB ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT). Į visas Teisingumo ministerijos ir LITGRID AB pastabas atsižvelgta. Dėl AB „Ignitis gamyba“ ir VERT pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma. Atsižvelgiant į tai, kad VERT pastabos yra esminės, siūlytina dar kartą darbo tvarka pastabas, į kurias neatsižvelgta, aptarti su VERT ir surasti rengėjams ir VERT tinkamas formuluotes.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė turėjo pastabų nutarimų projektams. Prireikus, siūlytina pastabas derinti darbo tvarka arba organizuoti tarpinstitucinį pasitarimą.

Atitiktis Vyriausybės programai: nutarimų projektai tiesiogiai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.2.2. darbo „Sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET)“ vykdymo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimų projektus, patikslintus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, papildomai darbo tvarka suderintus su VERT, svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė